

Een Vlaams 'Marshall-plan' voor Wallonië

De onderstaande tekst van Antoon Roosens verscheen meer dan twintig jaar geleden als hoofdartikel van een speciale Meervoud-editie met een gedegen analyse van dezelfde auteur over de teloorgang van de Waalse economie, gekoppeld aan een politiek plan om uit de Belgische impasse te komen. Het was zonder meer een visionaire tekst. Een grootscheeps Vlaams-Waals solidariteitspact zou de grondslag kunnen vormen om de inefficiënte Belgische staat te ontmantelen, Wallonië uit het slop te halen en Vlaanderen de vrijheid te geven om zijn aspiraties als natie waar te maken. Eenentwintig jaar later is de tekst nog even leesbaar en relevanter dan ooit. De economische kloof tussen Vlaanderen en Wallonië is eerder verwijd dan gedacht. Maar het politieke landschap is inmiddels gevoelig gewijzigd. En de volledige blokkering van het federale niveau loert om de hoek. Vijf jaar geleden herbekeken we dit 'Marshallplan' nog eens in het licht van de politieke verhoudingen van 2014. Ook die tekst is vandaag, lijkt mij, acuut actueel. We herpubliceren hem ongewijzigd in de volgende pagina's met slechts enkele voetnoten als aanvulling.

Bernard DAELEMANS

Het merkwaardigste kenmerk van de Belgische politiek vandaag, is de hardnekkige afwijzing door Wallonië van elke verdere 'communautaire' dialoog. Daardoor blijven Vlaanderen en Wallonië vastzitten in een halfslachtige 'federale' staatsstructuur die elke gezonde politieke besluitvorming onmogelijk maakt voor de ene zowel als voor de andere en die, op termijn, voor beiden nefast is. Iedereen weet dat deze negatieve houding van Wallonië voortvloeit uit een verdedigingsreflex. Zonder de geldstromen van Noord naar Zuid, die zijn ingebouwd in de zgn. federale structuur, zou Wallonië onmiddellijk voor zware sociale problemen komen te staan.

Een Vlaams-Waals solidariteitspact kan Belgische staat overbodig maken

De Vlaamse reactie op deze situatie is politiek uiterst onbeheersd en draagt er in feite toe bij de Waalse verdedigingsreflex te bevestigen en te versterken. Binnen de radicale Vlaamse beweging en bij de Vlaamse economische elites overheerst een soort hooghartig misprijzen voor de Waalse 'miserie', gekoppeld aan een arrogant – en slecht gefundeerd – vertrouwen in de economische ontwikkelingsmogelijkheden van een zelfstandig Vlaanderen dat zich bevrijd zou hebben van dit Waalse blok aan het been.

Nu vele jongeren vandaag niet meer weten hoe de wereld er vijftig jaar geleden uitzag, is het nodig nog eens terug te komen op de geschiedenis van de teloorgang van de Waalse economie sinds de laatste oorlog, en de oorzaken ervan in herinnering te brengen. Dan zal blijken dat de reële noodtoestand waarin het Waalse volk zich bevindt niet zozeer het gevolg is van eigen falen, dan wel het resultaat van een wereldwijde economische revolutie waarop, door de toenmalige Belgische heersende klasse, op een berkompensatie-egoïstische en inadequate manier werd gereageerd.

Anderzijds is het ook zo dat de huidige 'oplossing', die erin bestaat Vlaanderen te gijzelen om een sociale implosie van Wallonië te voorkomen, op termijn onhoudbaar is, en in elk geval voor Wallonië zelf geen enkel perspectief biedt op een reëel economisch herstel. En voor deze situatie berust de verantwoordelijkheid wél bij Wallonië, maar evenzeer bij onze

Vlaamse politieke klasse 'in wording'.

Het is een evident Vlaams belang dat de bestaande 'communautaire' patsituatie zou worden doorbroken. Dit vooronderstelt een nieuwe Vlaams-Waalse dialoog. Hierbij moet Vlaanderen uitgaan van de erkenning, dat het verzet van Wallonië tegen het opdoeken van de monsterachtige 'federale' structuur in de gegeven omstandigheden legitiem is. Wallonië kan eenvoudig niet anders dan het status quo met hand en tand verdedigen. Tenzij Vlaanderen bereid is in alle openheid en duidelijkheid de verbintenis aan te gaan om – in de plaats van de huidige ondoeltreffende 'solidariteit op zijn Belgisch' aan een zelfstandig geworden Wallonië de onmisbare financiële hulp te verlenen voor een reële economische relance. Bezit Vlaanderen hiertoe de vereiste politieke maturiteit?

Toon ROOSENS

Het Meervoud-dossier 'Een Vlaams Marshallplan voor Wallonië' van Antoon Roosens verscheen in mei 1998 als Meervoud 35 bis. In Meervoud 197 van mei 2014 verscheen weer een Wallonië-dossier met o.a. een interview met Rik Van Cauwelaert en een analyse van de effecten van de Waalse Marshallplannen (versie Di Rupo). Van beide nummers zijn nog steeds exemplaren van beschikbaar voor geïnteresseerden. Een mailtje naar de hoofdredacteur van dit blad volstaat.